

Obsah

<i>Předmluva</i>	6
1. Pojetí dovedností	8
2. Druhy dovedností	16
3. Proces osvojování dovedností	21
3.1 Ideální průběh procesu osvojování dovedností	21
3.1.1 Některá teoretická východiska osvojování dovedností	21
3.1.2 Orientace v činnosti jako východisko účinného osvojování dovedností	26
3.1.3 Etapy procesu osvojování dovedností	31
3.2 Regulace procesu osvojování dovedností	34
3.3 Autoregulace procesu osvojování dovedností	39
4. Styly učení, učební dovednosti a metakognitivní strategie	42
4.1 Styly učení a učební postupy	43
4.2 Učební dovednosti	46
4.3 Metakognitivní strategie	47
4.4 Učební dovednosti, podmiňující účinné učení z textu	52
4.4.1 Charakteristika učení z textu	52
4.4.2 Struktura textu a učební aktivity subjektu	52
4.4.3 Dovednosti subjektu učit se z textu	54
4.4.4 Metakognitivní dovednosti při učení z textu	55
4.5 Rozvíjení učebních dovedností a postupů	56
5. Rozvíjení myšlenkových a tvůrčích dovedností	58
5.1 Myšlení a myšlenkové dovednosti	58
5.1.1 Teoretická východiska rozvíjení myšlení	58
5.1.2 Myšlenkové dovednosti a jejich taxonomie	60
5.2 Tvořivost a tvůrčí dovednosti	65
5.2.1 Tvořivost jako soubor dispozic a způsobilostí	65
5.2.2 Divergentní a laterální myšlení jako základ tvůrčích dovedností	67
5.2.3 Druhy tvůrčích dovedností	70
5.2.4 Individuální rozdíly v uplatňování tvůrčích dovedností	71
5.3 Rozvíjení myšlenkových a tvůrčích dovedností	73
5.3.1 Etapy vytváření a rozvíjení myšlenkových a tvůrčích dovedností	73
5.3.2 Podněcování rozvoje myšlenkových a tvůrčích dovedností	73

6. Sociální dovednosti a jejich rozvíjení	77
6.1 Sociální dovednosti jako klíčová součást sociální kompetence	77
6.2 Druhy sociálních dovedností	78
6.3 Přístupy k vytváření sociálních dovedností	81
6.4 Etapy osvojování sociálních dovedností	83
6.5 Podmínky rozvíjení sociálních dovedností	86
7. Osvojování psychomotorických dovedností	88
7.1 Pojetí psychomotorických dovedností	88
7.2 Východiska osvojování psychomotorických dovedností	89
7.3 Etapy procesu osvojování psychomotorických dovedností	91
7.3.1 Motivační etapa	91
7.3.2 Etapa orientace subjektu v osvojované dovednosti	93
7.3.2.1 Způsoby orientace subjektu v psychomotorické dovednosti	94
7.3.2.2 Metoda instruktáže a její druhy	95
7.3.3 Etapa krystalizace psychomotorické dovednosti	98
7.3.4 Etapa dotváření psychomotorické dovednosti	99
7.3.5 Etapa integrační	100
8. Vytváření a rozvíjení pedagogických dovedností	101
8.1 Pojetí pedagogických dovedností	101
8.2 Druhy pedagogických dovedností	103
8.3 Obecnější přístupy k procesu osvojování pedagogických dovedností	107
8.3.1 Učitelovo pojetí výuky jako determinanta osvojování pedagogických dovedností	109
8.3.2 Úloha sebereflexe v procesu osvojování pedagogických dovedností	114
8.3.2.1 Sebereflexe jako vnitřní dialog	114
8.3.2.2 Otázky k sebereflexi	116
8.4 Vytváření pedagogických dovedností u studentů učitelství	118
8.4.1 Motivační etapa	119
8.4.2 Orientace studenta v osvojované pedagogické dovednosti	120
8.4.3 Etapa krystalizace pedagogické dovednosti	122
8.4.4 Etapa dotváření pedagogické dovednosti	123
8.5 Rozvíjení pedagogických dovedností učitelů	125
8.5.1 Podněcování rozvoje pedagogických dovedností u začínajících učitelů	125
8.5.2 Rozvíjení pedagogických dovedností u zkušenějších učitelů	127
8.6 Rozvíjení pedagogických dovedností vysokoškolských učitelů, kteří připravují budoucí učitele	129
8.7 Pedagogické dovednosti a vyučovací styl	131

9. Přístupy k diagnostice dovedností	135
9.1 Současné přístupy k diagnostice dovedností	135
9.2 Základní trendy diagnostiky dovedností	138
9.3 Novější přístupy k diagnostice dovedností	139
Závěr	143
Summary: <i>The Training and Teaching Process Key Skills</i>	145
Literatura	149
Příloha 1: Inventář komunikačních aktivit	165
Příloha 2: Dotazník studentova pojetí výuky	167
Příloha 3: Posuzovací škála CLIC-DID	170
Příloha 4.: Dotazník stylů učení – LSI IIa	173
Věcný rejstřík	176